

[ftm.nl](https://www.ftm.nl)

Amputeer Griekenland om de eurozone te redden FTM

Edin Mujagic

7-9 minuten

Vorige week schreef ik waarom het grotendeels kwijschelden van de Griekse schulden de enige echte oplossing is voor de crisis omtrent het land. Ondanks het feit dat er minstens twee belangrijke bezwaren zijn, blijf ik bij dat standpunt. Er is echter één voorwaarde: Griekenland moet uit de euro.

Een veelgehoord bezwaar tegen het kwijschelden van een groot deel van de Griekse schulden is dat dat de andere eurolanden heel veel geld zou kosten. En als er iets is waar de overheden van eurolanden om verlegen zitten, dan is dat geld.

Zo goed als alle eurolanden hebben namelijk torenhoge schulden en staan elk jaar opnieuw in het rood. Allerlei wegen zijn toe aan groot onderhoud, in de zorgsector zijn er talloze misstanden en wachtlijsten en de kwaliteit van het onderwijs holt achteruit door onvoldoende investeringen. Allemaal omdat er geen geld is. In zo'n situatie gaan we toch geen miljarden aan te ontvangen leningen afschrijven!?

(Griekenland gaat ons hoe dan ook heel veel geld kosten

Maar daar zit precies het punt: de kans is klein dat Griekenland ooit in staat zal zijn zijn schulden terug te betalen, en al helemaal niet met rente. Met andere woorden, Griekenland gaat ons *hoe*

dan ook heel veel geld kosten. Er zijn eigenlijk twee mogelijkheden: óf we verliezen dat geld sluipenderwijs, of we schrijven die schulden in één keer af. Het verschil is dat de kosten in dat laatste geval in één keer voelbaar worden.

Bedenk in dit opzicht echter ook het volgende: als we nú een groot deel van de Griekse schuld afschrijven, betekent het ook dat er vanaf vandaag geen enkele nieuwe noodlening richting Athene meer gaat. Stel dat het Nederlandse deel ongeveer 6 miljard is; het is maar de vraag of dat meer geld is dan wat we op termijn kwijt zouden zijn om Griekenland overeind te houden.

Bij die rekensom moet je niet alleen denken aan directe kosten als nieuwe leningen en stortingen in het euronoodfonds. Ook indirecte kosten — bijvoorbeeld hogere uitgaven via de EU-begroting of de kosten van het noodgedwongen en ruime beleid van de Europese Centrale Bank — wegen mee.

Afscheid van de euro

Maar als we Griekenland belonen voor het jarenlang op de pof leven én liegen over de werkelijke staat van 's lands financiën, hoe moeten we dan verwachten dat landen als Italië, Portugal, Spanje hervormingen zullen doorvoeren? Waarom zouden ze, als de kans bestaat dat hun schulden simpelweg afgeschreven worden?

{ De onzekerheid over het voortbestaan van de euro zou weleens kunnen verdwijnen

Het antwoord is de in mijn ogen noodzakelijke voorwaarde voor de schuldenkwijtschelding: dat Griekenland afscheid neemt van de euromunt.

Voor de eurozone zou die breuk een zegen zijn: ze is dan eindelijk verlost van het land dat een constant gevaar voor de

stabiliteit van haar munt vormt. En de eerder genoemde regeringen in Rome, Lissabon en Madrid zouden de mogelijkheid onder ogen moeten zien dat ze domweg uit de muntunie gezet kunnen worden.

Italië, Portugal en Spanje halen op dit moment veel meer voor- dan nadeel uit het lidmaatschap van de euroclub. Het zou mij daarom niet verbazen als ze bij een gedwongen Grieks vertrek snel het roer omgooien en hun leven beteren. De onzekerheid over het voortbestaan van de euro zou daarmee wel eens voor een groot deel kunnen verdwijnen. Sterker nog: de euro zou in vergelijking met de dollar ineens heel aantrekkelijk kunnen worden.

Aan de andere kant: zolang Griekenland in de eurozone blijft, is de kans op een soortgelijke crisis in een ander land onverminderd groot. Ook voor Griekenland zou het echter goed zijn om uit de muntunie te stappen. De regering in Athene zou eindelijk het monetaire en economische beleid kunnen uitvoeren dat het nodig meent te hebben, in plaats van zijn beleid voorgeschreven te krijgen door anderen.

"De Griekse monetair-economische geschiedenis kent ook één gunstige paragraaf"

En niet te vergeten: het land zou in één klap verlost zijn van het voornaamste betonblok aan zijn been: de extreem hoge schuld. Die zou door de afschrijving lager worden dan de schuld van Frankrijk of Duitsland!

Kwestie van tijd

Maar leert de geschiedenis ons niet, zoals ik in het eerste deel schreef, dat het vervolgens een kwestie van tijd is voordat Griekenland weer in de problemen komt? Nu wel, zelfs als het

gebeurt: het zou het voortbestaan van de euro niet langer in gevaar brengen, en de belastingbetaler in de eurolanden geen klauwen vol geld meer kosten.

Maar Griekenland hoeft niet eens per sé weer over de rand van de afgrond te donderen. De Griekse monetair-economische geschiedenis kent namelijk ook een gunstige paragraaf. Het land heeft in het verleden één keer laten zien dat het in staat is belastingen te innen en niet op de pof te leven. Dat gebeurde in de periode voorafgaand aan de Eerste Wereldoorlog.

(Griekenland moet af van zijn geldverslaving

Waarom Griekenland het toen wél kon? Gewoon, omdat het met de rug tegen de muur stond en blootgesteld was aan de marktwerking. Het land was namelijk failliet en niemand was bereid Athene geld te lenen. Aangezien er destijds geen euronoodfonds bestond, kon Griekenland niet op de pof leven — het moest gewoon zijn boeken balanceren. Ineens slaagde het land er wél in belastingen te innen en overbodige uitgaven stop te zetten.

Amputeren redt levens

Wanneer er geen cent uit het buitenland komt kan Griekenland dus blijkbaar wél het juiste beleid voeren. Dat zal ook gebeuren als het land uit de euro treedt. Er zouden geen noodleningen van de andere eurolanden of het Internationaal Monetair Fonds meer zijn. Voor zover beleggers Athene geld zouden willen lenen, zou de rente waarschijnlijk zó hoog worden dat de Griekse regering eerder zelf de mouwen op zou stropen.

Griekenland moet stoppen met het leven op te hoge voet, en het moet af van zijn geldverslaving. We kunnen dat alleen voor elkaar krijgen als we het land uit de euro zetten. Als

scheidingsboedel geven we het land een forse schuldkwijtschelding mee; zo geven we het de kans zichzelf te bedruipen. Een andere weg is er in mijn ogen niet.

Om de euro te behouden, moeten we een land laten vallen. Is dat een vreemde constatering? Ik vind van niet. In de medische wereld weten we ook dat we soms moeten amputeren om iemands leven te redden. Een monetaire amputatie in de eurozone lijkt mij op dit moment de enige manier de muntunie te redden.

Over de auteur

Edin Mujagic

Een onafhankelijke macro-econoom, spreker en publicist. Zijn nieuwste boek gaat over de Nederlandse monetaire geschiedenis.

Lees meer

Volg deze auteur

Dit artikel zit in het dossier

Griekenland in Europa

Wat moeten wij - Europa, Nederland - toch met Griekenland? Die vraag komt terug met de regelmaat der seizoenen. Dezelfde vraag...

Lees meer

Volg dossier

